

ШИФР: ТЕХНОЛОГІЯ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ

Професійна освіта

**Технологія тайм-менеджменту у розвитку
професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів
музичного мистецтва**

2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ I. Теоретичні основи розвитку професійно-ціннісних інтенцій у процесі підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва.....	8
Розділ II. Експериментальна перевірка технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва.....	17
ВИСНОВКИ	29
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	31
ДОДАТКИ	35

Вступ

Актуальність дослідження. Теорія цінностей є однією з ґрунтовних засад багатьох галузей знань, спрямованих на пізнання людини як продукту культури. Цінності як атрибути особистості розглядаються в контексті її духовної сфери. Цінності зумовлюють вибіркоче ставлення до буття, що регулює поведінку людини та спрямовує її розвиток. Разом з тим, вони є наслідком виховання особистості, формуються в певному середовищі, що ґрунтується на традиціях та певній колективній свідомості конкретного народу. Одним з потужних засобів формування системи цінностей є мистецтво, оскільки воно впливає безпосередньо на духовний світ людини та надає можливість усвідомити кращі або гірші сторони життя, красу довкілля та піднесеність творчого духу особистості.

Орієнтація освітнього процесу на студента, його потреби, прагнення, уявлення перспектив на майбутнє, знов актуалізувало проблему цінностей. Що саме є цінним для того або іншого студента, на що він зорієнтований, чи варто впливати на систему його цінностей, чи вони ще формуються, або є вже усталеними і завдання освіти лише допомогти реалізувати мету. З психологічного погляду, спрямованість на досягнення мети розглядається як інтенція, інтенціональність.

Інтенції – спрямованість розуму та інтенціональність – здатність уявляти результати розумових дій та налаштованості на діяльність, виникають та кристалізуються в ціннісній сфері особистості. Цінності особистості й створюють зміст інтенцій та вибір дій на їх реалізацію.

Визначити систему цінностей достатньо важко, оскільки вони відносяться до інтенціональної сфери, яка незавжди відкрита для інших. Вона може носити виключно особистісний характер, навіть приховуватися людиною. Разом з тим, інтенції закономірно виявляються через бажання висловитися, самореалізуватися в комунікації. Комунікувати в соціумі є

потребою вихованої, культурної людини. Спілкуватися з приводу мистецтва та засобами мистецтва є шлях досягнення своєї мети через самореалізацію у творчій професії, зокрема у виконавському процесі.

Для якісної організації освітнього процесу важливо визначити, яка мета є у того, хто обирає мистецтво сферою майбутньої життєтворчості. Отже, узагальнення теоретичних засад та досвіду дослідження ціннісних інтенцій у мистецькій освіті стає підґрунтям для підвищення її якості. На основі визначеного конгломерату ціннісних інтенцій обираються відповідні методики, технології та наповнюються актуальним для майбутнього фахівця змістом. Таким чином, проблема визначення ціннісних інтенцій стає одним з актуальних векторів підвищення якості мистецької освіти. Одним із таких векторів є впорядкований цикл організації освітнього процесу закладів вищої мистецької освіти та, зокрема, феномен *часу*. Саме *час*, на думку В.Вернадського, є формою сприйняття протяжності життєвого циклу, обумовленою цілісною структурою людини.

Раціональність використання часу в процесі освітньої діяльності стає універсальною характеристикою майбутнього вчителя музичного мистецтва, яка здатна забезпечити підготовку конкурентоспроможних фахівців і орієнтувати людину на професійно-особистісний ріст та саморозвиток.

Аналіз педагогічних досліджень, які окреслюють значимість технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва, створює теоретичні передумови для вирішення цієї проблеми, але не вирішує її на сучасному етапі в повній мірі: не обґрунтовані сутнісні характеристики педагогічної технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва, не розроблені критерії оцінки рівнів сформованості даної якості особистості, не виявлені особливості педагогічної технології

тайм-менеджменту на різних етапах процесу підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Аналіз стану теорії та практики дозволив виявити низку *суперечностей*:

- між вимогами сучасної спільноти до професіоналів, які володіють достатнім рівнем організації часу і недостатньо розробленою системою оволодіння технологіями тайм-менеджменту в процесі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти;
- між необхідністю використання педагогічної технології тайм-менеджменту самоосвітньої діяльності і необхідністю теоретичного обґрунтування вказаного процесу з опорою на аксіологічний і компетентісний підходи.

Наявність вказаних суперечностей, пов'язаних з необхідністю розробки педагогічних умов та алгоритмів використання педагогічної технології тайм-менеджменту самоосвітньої діяльності вчителів музичного мистецтва у процесі університетської підготовки, розуміється нами як **проблема дослідження**.

Актуальність, практичне значення та недостатня розробленість зазначених проблем зумовили вибір теми дослідження: «**Технологія тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва**»

Мета дослідження – теоретичне обґрунтування та експериментальна перевірка технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій.

Завдання дослідження:

1. Визначити ступінь дослідження проблеми розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх вчителів музичного мистецтва.
2. Розробити модель технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва.

3. Експериментально перевірити модель технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва.

Об'єкт дослідження – професійна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва у закладах вищої мистецької освіти.

Предмет дослідження – технологія тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва.

Методи дослідження: *теоретичні* – аналіз наукової літератури для з'ясування стану розробленості досліджуваної проблеми; аналіз, синтез, порівняння, узагальнення педагогічного досвіду в системі професійної підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва; моделювання; *емпіричні* – педагогічне спостереження, педагогічний експеримент, методи математичної статистики.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає в тому, що вперше: здійснено науковий аналіз проблеми розробки педагогічних умов та алгоритмів використання технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі університетської підготовки; розроблена технологія тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва; експериментально перевірено ефективність моделі технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва; удосконалено теоретичну платформу підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва щодо формування їх професійної компетентності; подальшого розвитку набули зміст та методичне забезпечення фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Результати дослідження **впроваджено в освітній процес** Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка м. Києва.

Публікації. Результати роботи опубліковано у журналі «Молодий вчений» №12 (88) грудень 2020 р.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, основної частини, висновків і списку використаної літератури (39 найменувань). Повний обсяг роботи становить 37 сторінок, основний текст – 30 сторінок.

Розділ I. Теоретичні основи розвитку професійно-ціннісних інтенцій у процесі підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва

Однією з провідних тенденцій розвитку освіти, зокрема, мистецької, у новому тисячолітті, є інтеграція різних модернізаційних процесів. Ключовою проблемою нашого часу, а, отже, і головним питанням теорії і практики мистецької освіти, є відношення загальнолюдських цінностей і життєвої реальності людини. Ціннісний простір мистецької освіти потенційно передбачає пошук інтегрованих знань, що ґрунтується на використанні в класичній структурі наукового пізнання неklasичних підходів. Під ціннісним підходом розуміємо визнання ідеального й абсолютного, яке людина ставить вище за себе і над собою [17, с. 222-223].

Слід також вказати, що дослідники надають класифікацію наукових підходів щодо феномена цінностей, ціннісних орієнтації. Так, відповідно до цього, концепція М. Рокіча відповідає структурно-енергетичному підходу. До цього ж підходу дослідники відносять концепцію культурного вимірювання Р. Інглхарт [31]. Згідно неї, ціннісна система змінюється відповідно до економічного та технологічного розвитку суспільства, що модернізується і демократизується за допомогою двох ключових полярних вимірів культури: виживання проти самовираженн та традиційний проти секулярно-раціонального авторитету. Дослідники [8] виводять ще два важливих підходи щодо феномена цінностей: структурно-змістовий та енергетично-змістовий.

Серед актуальних досліджень теорії цінностей у зазначеній нами проблематиці, є такі, що зв'язують якість і рівень економічної культури суспільства та окремої особистості. Так сучасний дослідник О. Сомик [24] визначає три класи цінностей: економічного характеру (бажання жити краще; життєзабезпечення, накопичення інтелектуального капіталу та ін.), соціального характеру (читання книг, прагнення свободи, спілкування з друзями, сімейне щастя та ін.) та особистісно-поведінкового (самостійність,

самоконтроль, особистісна відповідальність тощо) [24]. У пропонованій класифікації також прослідковується певна координація з компетентнісною парадигмою в освіті, зокрема, в частині економічних: накопичення інтелектуального капіталу та життєзабезпечення, що передбачає конкурентоспроможність на ринку праці.

У діагностичній тестовій розробці «Культірно-ціннісні орієнтації» Дж.Таусенда в характеристиці типу «Сучасна культура» включено такі цінності, як: зосередженість на людині, її правах, покликанні, розвитку здібностей, самореалізації та самоактуалізації та ін. [18]. Зазначені цінності актуальні для сучасної культури, але вони є регулятором фахового росту у професії, особливо, якщо професія творча, зокрема в галузі мистецької освіти. Самореалізація через творчість є основною потребою, отже, й цінністю майбутніх фахівців.

У професійному контексті цінності кореспондуються з фаховими компетентностями, цей процес є зворотнім, оскільки «...спрямованість компетентності на фахові цінності стимулює та прискорює входження майбутнього фахівця до професійної спільноти, а отже формування у нього професійної ментальності» [21, с. 109].

Теорія тайм-менеджменту розглядається науковцями та публіцистами різних країн. Класиками вважають Ф.У. Тейлора, К. Макхэма, М.Х. Мескона. Серед сучасних авторів особливо виділяють Г.Архангельського, А.І.Вронський, А.К. Гастева, Р.М. Скриневича, Н.М. Крухевича, Л. Зайверта, Й. Кноблауха, К. Бішофата та інших. Питанням часу розвитку особистості, мотивації, динаміки присвячені роботи П. Жане, К. Левін, Х. Томе; вивченням конкретного життєвого шляху, його специфічних часових, біографічних характеристик займались Б. Ананьєв, П. Балтес, Ш. Бюлер.

Сьогодні час – це ресурс, якого постійно не вистачає. Саме тому для того, щоб стати успішним, як людині, так і підприємству, необхідно вміти

правильно ним керувати. За даними міжнародної консультативної компанії «Chiripin & Partner» кожна людина витрачає марно більше третини свого часу (приблизно 78 днів на рік) і, природно, марно витрачається не тільки особистий час, але і робочий.

Класиком теорії тайм-менеджменту вважають американського інженера Фредеріка Уінслоу Тейлора який одним з перших запропонував в методах наукового управління виробництвом включати управління часом. Нині ця проблема досліджується науковцями та публіцистами з різних країн, і вже запропоновано багато методів управління часом. Найбільш широкого поширення отримали роботи, дослідження та підходи зарубіжних фахівців – Л. Зайверта, Й. Кноблауха, К. Бішофа, П. Дойля, Ст. Кові, Б. Санто, Джеймс Коулі та інших. Праці цих авторів описуються певні алгоритми ефективної роботи, розкривається поняття самоорганізації та спеціальні стратегії її досягнення.

Термін «Тайм-менеджмент» походить від англ. Time management – «керування часом». Під тайм-менеджментом можна розуміти набір правил, практик, навичок, інструментів і систем, спільне використання яких дозволяє більш ефективно використовувати свій час і, в перспективі, поліпшити якість життя [9]. У кожного автора своє бачення щодо визначення цього терміну. Ось деякі з них:

Стівен Прентіс [20] зазначає, що тайм-менеджмент – це технології управління часом у реальних ситуаціях повсякденного життя, це безліч прикладів, прийомів і практичних рекомендацій, які роблять пропонувані концепції управління часом наочними і такими, що легко запам'ятовуються; Валерій Усов визначає тайм-менеджмент як управління перерозподілом обсягу роботи, необхідних ресурсів та зміни її змісту в заданому часі і просторі; Сьюзен Уорд окреслює тайм-менеджмент як набір принципів, навичок, інструментів і систем, які працюють разом, щоб допомогти

отримати більше користі від часу з метою поліпшення якості життя. Це також управління часом для того, щоб витратити його менше на справи, які ми зобов'язані зробити так, щоб у нас з'явилося більше часу, на справи, які ми хочемо зробити; Брайан Трейсі [23] вважає, що тайм-менеджмент – це мистецтво управління не тільки своїм часом, а й життям у цілому. Він порівнює його з сонцем, а всі складові життя людини – сім'я, стосунки з іншими людьми, доходи, заробіток, здоров'я, саморозвиток – це планети, які рухаються навколо нього.

Сьогодні перед вітчизняною системою вищої мистецької освіти стоїть завдання: не дивлячись на розширення і ускладнення досліджуваного матеріалу, здійснювати підготовку конкурентоспроможних фахівців у встановлені державним освітнім стандартом терміни навчання. Сучасна професійна діяльність дедалі частіше ставить людину в ситуацію тотального браку часу. У зв'язку з цим зростає необхідність зміни обсягу інформації, значної і постійної інтенсифікації системи підготовки майбутніх фахівців в умовах сучасних освітніх установ. Брак часу, створюючи постійну напруженість, вступає в протиріччя з емоційним переживанням фахівця. В умовах модернізації виробництва, постійного збільшення обсягів інформації, введення нових комунікативних технологій фахівець щодня усвідомлює значимість часу. Від того, як він вміє організувати свій навчальний час, залежить його успішність в навчанні. Підвищення рівня якості навчання, вміння ефективно використовувати свій час – це інтелектуальне джерело розвитку здібностей, творчих можливостей, саморозвитку та самореалізації. Все це вимагає модернізації, самоорганізації, самодисципліни, осмислення ціннісно-сміслових тимчасових орієнтацій, оволодіння продуктивними прийомами і методами оптимального використання часу в навчально-професійної діяльності.

Оцінка освіти як способу споживання знань в ХХІ столітті була визнана не відповідною викликам часу, орієнтованого на підсилюючу інтелектуалізацію суспільства і необхідність постійного самовдосконалення. У закладах вищої мистецької освіти посилюється тенденція розуміння значущості духовної еволюції людства. Це розуміння безпосередньо залежить від особистісних якостей і здібностей людини, орієнтованих на максимальний рівень власного розвитку в умовах вищої мистецької освіти. Таким чином акценти перенесені з навчання на розвиток, на формування професійних настанов. Самоорганізація як вважають вчені, можлива при включенні бакалаврів в навчальну діяльність, яка моделює професійну діяльність на основі сучасних вимог до якості музичних педагогів. У моделі «бакалаврат + магістратура», бакалаврат є своєрідним трампліном формування самоосвітньої діяльності в подальшій системі освіти особистості: «магістратура – аспірантура – докторантура – професійна діяльність». Бакалаврська програма націлена на підготовку фахівців-практиків. Її змістом є навички і знання, які необхідні випускникам у професійній діяльності.

Результат навчання в сучасному закладі вищої мистецької освіти орієнтований на особистісне та професійне зростання студента через розвиток його самостійності. Разом з тим особистісний розвиток невіддільний від професійного. І в першому, і в другому випадку в основі полягає принцип саморозвитку. Тут важлива здатність людини готувати власну життєдіяльність до практико-орієнтованої трансформації, що є основою самореалізації особистості, її поступального саморозвитку. У ході самоорганізації відбуваються зміни в житті, а здатність до її розвитку впливає на формування готовності відповідати вимогам часу. Тут важливою ланкою професійної підготовки у закладі вищої мистецької освіти є формування мотивації у майбутніх учителів музичного мистецтва, тому що

активність студентів визначена внутрішніми резервами, мотивами, потребами, бажаннями, здібностями.

Найважливіше завдання підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва – оволодіння базовими компетентностями. *Ключовою компетентністю* майбутнього вчителя музичного мистецтва є готовність і здатність організувати діяльність у професійній сфері. Важливо, щоб в процесі практико-орієнтованої підготовки майбутні учителі музичного мистецтва володіли методами організації освітнього часу. За програмами підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва основною частиною навчання є самостійна робота. Цей вид навчальної діяльності сприяє повноцінному навчанню, дає можливість майбутнім учителям музичного мистецтва стати повноцінними фахівцями та учасниками ринку праці.

Упродовж професійної підготовки майбутні вчителі музичного мистецтва мають опанувати прийоми саморозвитку. Як свідчить аналіз сучасного стану підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, самоорганізаційна робота, її зміст, форми й методи не враховується як базова компетентність майбутніх фахівців. Недостатня увага приділена розвитку *професійно-ціннісних інтенцій* на основі технології тайм-менеджменту в процесі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва у закладі вищої мистецької освіти.

Отже, самоорганізація детермінована стилем життя людини, її поведінкою, ціннісно-смысловими орієнтаціями майбутніх учителів музичного мистецтва, які мають бути враховані в організації та змісті освітнього процесу.

З точки зору зазначених підходів самоосвітня діяльність є основою для розвитку *індивідуальних ціннісно-смыслових орієнтацій*, формою безперервного оволодіння професійно значущими знаннями та вміннями. Ефективна робота організації залежить від багатьох факторів. Одним з них є мистецтво правильно розпоряджатися часом, адже це той ресурс, який є

невідворотнім і його нераціональне використання може призвести до негативних наслідків для підприємства. Філософія тайм-менеджменту полягає в тому, щоб не працювати більше, а ефективно узгоджувати професійні та особисті завдання. Адже, як зазначає Л. Зайверт, тайм-менеджмент – це управління собою, адже час як незмінна величина постійно, невблаганно, нестримно спливає [13, с. 80].

Прискорення соціально-економічних процесів спонукає людей до пошуку більш ефективних методів розпорядження власним часом, тому використання науково обґрунтованих методів і практичних прийомів використання часу робітників стає пріоритетним для підвищення ефективності діяльності підприємств.

Горбачов А. визначає тайм-менеджмент як набір принципів, навичок, інструментів і систем, які працюють разом, щоб допомогти отримати більше користі від часу, з метою поліпшення якості життя. Це також управління часом для того, щоб витратити його менше на справи, які ми зобов'язані зробити так, щоб у нас з'явилося більше часу, на справи, які ми хочемо зробити [9, с. 128].

Спираючись на існуючі визначення можна сформулювати наступне. Тайм-менеджмент – це сукупність технологій планування роботи, які людина застосовує самостійно для підвищення ефективності використання свого робочого часу і для підвищення контролю зростаючої кількості завдань; це також вміння ставити завдання і виконувати їх. Певною мірою час – це такий же ресурс, як і люди, сировина, фінансові засоби. Його найважливішою особливістю є незворотність – його не можна накопичити, передати, взяти в кредит, тому важливо навчитися використовувати його з максимальною вигодою [2, с. 190].

У мистецькій творчості, зокрема й у музикознавстві формуються та функціонують особливі ціннісні інтенції, які зумовлені потребою та мотивацією творчої самореалізації, спілкування з мистецтвом та з приводу

мистецтва. О. Опанасюк [19] з цього приводу пише, що постмодерністська теорія музики виходить за межі філологічного або автобіографічного вивчення. Дослідник зазначає, що особливу увагу інтенціональне мистецтвознавство має приділяти феноменологічним аспектам та моментам, співвідносним із прогностикою майбутнього розвитку музичного мистецтва, оскільки саме у площині цих реалій закладається базис для його можливого нового розвитку [19, с. 278].

Отже, професійно-ціннісні інтенції – це сукупність усвідомлених вибіркових пріоритетів, іманентно присутніх у свідомості, які регламентують ставлення людини до реалій, буття, вибору професії, цілеспрямованих дій щодо досягнення мети. Вони впливають на формування особливого психічного утворення – інтенціональності, як якості що концентрує мотивацію, бажання, прагнення досягти поставленої мети у межах визначених ціннісних пріоритетів. Якщо професійно-ціннісні інтенції зумовлені процесами свідомості, то інтенціональність може містити й неусвідомлений шар психічних станів, спрямованих на предмет цінностей як результату наявних мотивів, потреб, бажань.

Висновки до першого розділу

Теоретичне дослідження феноменології цінностей дозволило уточнити, що потреби людей координуються з їх ціннісною сферою, центральним та регуляторним конструктом якої є професійно-ціннісні інтенції. Вони зв'язані з інтенціональністю особистості як її психологічної сфери. Інтенціональність зумовлена процесами свідомості, разом з тим може бути неусвідомленим шаром психічних станів. Саме цей шар спрямований на мотиви, потреби, бажання, що й формує професійно-ціннісні інтенції під час рефлексії та переходу неусвідомлених станів у свідомі. Така закономірність виявляється

тому, що інтенціональність – це здібність розуму уявляти, представляти дії, усвідомлювати їх результати у вимірах своїх бажань та осмисленої мети.

Професійно-ціннісні інтенції розглянуто у контексті імплементації вимог гуманітарної парадигми в фахову підготовку майбутніх учителів мистецького профілю. Професійно-ціннісні інтенції у виконавській творчій діяльності скоординовані на процес художнього висловлення та самореалізації. У такому вимірі вони стають предметом дослідження та добору ефективних методів їх формування з боку викладачів.

Розвиток професійно-ціннісних інтенцій ґрунтується на принципах студентоцентризму, людиновимірності, культуровідповідності та мотивації фахової творчої самореалізації на ґрунті самоефективності та економії людського ресурсу. У зазначеному контексті їх формування стає ефективнішим через технологію тайм-менеджменту. Вона дозволяє поєднати різні сфери розвитку особистості, зокрема мотиваційну, емоційну, когнітивну та інші, та у концентрованому вигляді спонукає творчу особистість на реалізацію фахового росту у визначеному векторі потреб і цінностей. Її основна мета має полягати у тому, щоб на основі знань про основні засади сучасного тайм-менеджменту сформувати у студентів знання та навички щодо ефективного застосування системи планування і управління своїм часом, цілепокладання, самомотивації, самоорганізації та розстановки пріоритетів.

Розділ II. Експериментальна перевірка технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва.

Технологія тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва спрямована на раціональне використання сил і здоров'я учнів, на підвищення рівня особистісної самоорганізації. У технологічному плані діяльність викладача включає наступні дії: - перший етап - мотивація студентів і створення оптимальних умов для чіткого розподілу бюджету навчального часу самоорганізаційної діяльності; - другий етап - мотивація майбутніх учителів музичного мистецтва до самодіагностики розвитку своїх індивідуальних темпоритмічних характеристик самоорганізаційної діяльності (швидкість, точність, темп, ритм виконуваної роботи); - третій етап - мотивація майбутніх учителів музичного мистецтва до планування навчальної діяльності, здатність визначати послідовність реалізації наміченої програми дій в процесі самопідготовки, а також уміння аналізувати, оцінювати і контролювати досягнуті результати самостійної роботи.

Технологія тайм-менеджменту сприяє проєктуванню інтенсивного шляху самоосвітньої діяльності на основі системи способів і регуляторів діяльності, алгоритму раціонального використання часу; теоретичними передумовами даної технології стали: закон економії часу, принципи наукової організації праці, теорія часової динаміки процесів життєдіяльності людини, індивідуалізовані моделі організації навчального часу (оптимальна, розвиваюча, функціонально-педагогічна), активізація пізнавальної діяльності (алгоритмізація навчальної діяльності, програмованого навчання, методи тайм-менеджменту), ідеї економії і раціонального використання часу, його суб'єктної організації, питання режиму праці, відпочинку та ін., зазначена

технологія включає розгляд наукової складової, з опорою на досягнення педагогічної теорії і передової практики.

Проєктування технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва розглядається нами як процес системного обґрунтованого вибору методів мотивації, управління (самоврядування) навчанням (самоосвітою) і компонентів цієї діяльності: змісту, методів, організаційних форм, дидактичних засобів, методичних прийомів - в залежності від мети, рівня підготовленості та індивідуальних особливостей особистості учнів.

Умовами досягнення поставленої вище мети є: компетентність в галузі побудови блок-схем алгоритмів, вміння користуватися алгоритмами в практичній діяльності, зіставлення існуючих та інноваційних підходів, пошук їх оптимального поєднання. Динамічна модель проєктованого нами процесу зображена на *Рис 1.*:

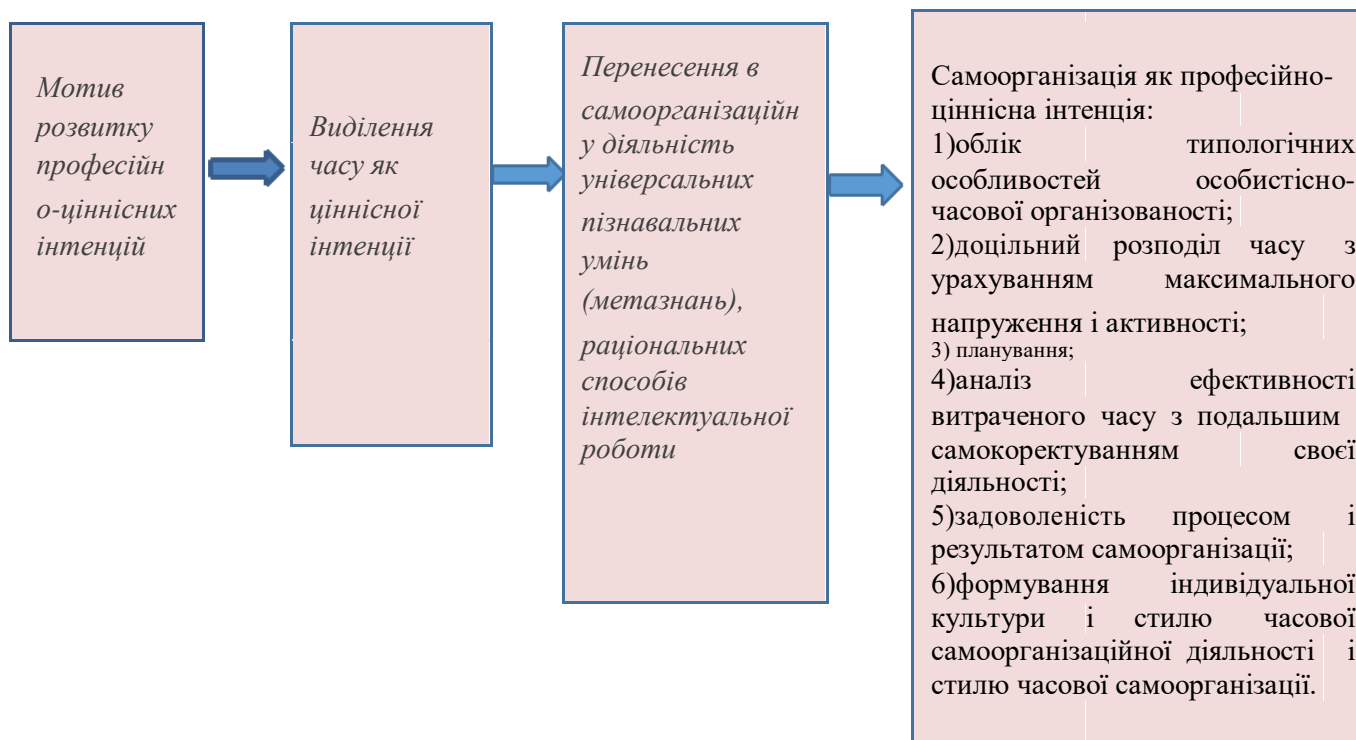

Рис. 1. Алгоритм організації часу самоорганізаційної діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва.

Т. Дудка визначає «тайм-менеджмент» як педагогічну технологію в житті студента, послідовну й цілеспрямовану діяльність, що ґрунтується на застосуванні технік організації особистої та навчальної діяльності в повсякденній практиці з метою оптимального використання власного вільного часу.

Звідси стає очевидним, що кожен студент або слухач тренінгів і курсів з тайм-менеджменту, використовуючи креативний підхід, може сам для себе обирати та застосовувати впродовж усього свого життя декілька найбільш прийнятних з усієї їх сукупності та великої кількості найбільш ефективних для нього методів, принципів та технік тайм-менеджменту. Йдеться, перш за все, про такі з них як: SMART-технологія постановки цілей, піраміда планування та постановки цілей Бенджаміна Франкліна, метод планування 60:20:20 Лотара Зайверта, принцип Вільфредо Парето 80:20, матриця Дуайта Ейзенхауера, діаграма Ганта, метод ABC, таблиця Кові, система Getting Things Done (GTD) «як доводити справи до кінця» Девіда Аллена, хронокарта Гастєва, SWOT-аналіз, розстановка пріоритетів, метод «Альпи», інтелект-карти (методика Тоні Бьюзена), система делегування, розподіл справ на «жорсткі» (хронос) та «гнучкі» (кайрос), техніка «хронометражу», метод «п'яти пальців» Лотара Зайверта та багато інших.

В епоху розвитку цифрового суспільства, зокрема в умовах успішного використання зазначених вище методів, принципів та технік тайм-менеджменту сучасна молодь може застосовувати такі основні онлайн-сервіси та програмні продукти, як: органайзер, планувальник, Time Assist Pro, WinLog Assist, Explain, ФинЭкспертиза Time, Above & Beyond, Actual Planner, A VIP Simple To Do List, C_Organizer, Life Balance, Tombo, WinOrganizer та інші.

Тайм-менеджмент складається з чотирьох основних принципів які визначені на *Рис. 2*.

Рис. 2. Принципи тайм-менеджменту

Необхідно вміти чітко відповідати планам. Їх виконання, засноване на принципах тайм-менеджменту, відбувається в чотири етапи:

Рис. 3. Етапи виконання планів згідно тайм-менеджменту

У постановці пріоритетів допоможуть два загальновідомі методи. Перший – емпіричний принцип Парето. Згідно з ним, лише 20% всіх справ призводять до 80% бажаного результату. Розставлення пріоритетів полягає у визначенні саме цих 20% справ, які матимуть найбільший вплив.

Використання принципів тайм-менеджменту має певні плюси та мінуси:

Рис. 4. Плюси та мінуси застосування принципів тайм-менеджменту. При реалізації технології тайм-менеджменту враховується, що особиста працездатність студентів складається з внутрішніх факторів (правильне харчування, виконання фізичних вправ, активний відпочинок, профілактика шкідливих звичок, раціональна організація праці та відпочинку, загартовування, правильне дихання, організація сну) і зовнішніх факторів (правильна організація навчальної діяльності, використання профілактики психоемоційного напруження, вплив екології: води, повітря, шуму та інші.)

Модель технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва у закладі вищої мистецької освіти відображає *закономірності* (структура і рівень самоосвітньої діяльності детерміновані розвитком індивідуального досвіду самостійної діяльності в процесі ускладнення вирішуваних пізнавальних і творчих завдань); *принципи* (моделювання, особистісної орієнтованості, функціональності, ситуативності, новизни, позитивності); *зміст* (освітній процес здійснюється в напрямку залучення майбутніх вчителів музичного мистецтва до цінностей самоосвітньої діяльності, прийняття принципів самоорганізації в досягненні самоосвіти, оволодіння педагогічною технологією тайм-менеджменту при самостійному пошуку та аналізі інформації); *методи тайм-менеджменту* (планування свого навчального часу; розвиток професійно-ціннісних інтенцій;

розвиток навичок і здібностей; формування компетентності тайм-менеджменту в освітній діяльності).

Метою є розвиток професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва.

Завданнями технології тайм-менеджменту є:

- ціннісно-сміслова спрямованість в освоєнні часу;
- розвиток ціннісної інтенції в самоорганізації;
- формування умінь використання тайм-менеджменту для самоорганізаційної діяльності студентів;
- застосування інноваційних методів самоорганізації майбутніх учителів музичного мистецтва;

Наукові підходи: аксіологічний та компетентісний.

Основними **ознаками** технології таймменеджменту є:

- ціннісно-сміслові ставлення до часу;
- самостійність у побудові мети і способів її досягнення;
- пошук найефективніших шляхів вирішення проблеми;
- активізація, спрямована на розвиток потенціалу особистості;
- взаємодія викладача і студентів;
- опора на педагогічні закони і закономірності;
- проектування навчальної діяльності;
- орієнтація на високий результат.

Педагогічні умови:

- Створення освітнього середовища, орієнтованого на формування позитивної мотивації використання технології тайм-менеджменту;
- Оволодіння технологією тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій, орієнтованого на самостійні форми роботи;
- Урахування чинників результативності використання технології тайм-менеджменту.

Компетентності як інтегральна якість вчителя музичного мистецтва: універсальна, організаційна та самоосвітня.

Теоретичне обґрунтування тайм-менеджменту дозволило розробити критеріальний апарат розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва.

- Мотиваційний компонент оцінювався за таким критерієм та показниками: прагнення до розвитку професійно-ціннісних інтенцій з використанням сучасних методик тайм-менеджменту. Показники: виявлення стійкого бажання та яскравої емоційної реакції до самоорганізаційної діяльності.
- Оперативно-діяльнісний компонент оцінювався за таким критерієм та показниками: оволодіння навиками самоорганізації. Показники: здатність майбутнього вчителя музичного мистецтва до художньо-творчої самореалізації культурного самовираження у сфері музичного мистецтва.
- Результативно-оціннісний компонент оцінювався за таким критерієм та показниками: осмислення отриманих результатів та набуття виконавської та самоосвітньої компетентності. Показники: здатність до самоорганізації та саморозвитку, спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію, прагнення до професійного лідерства та успіху.

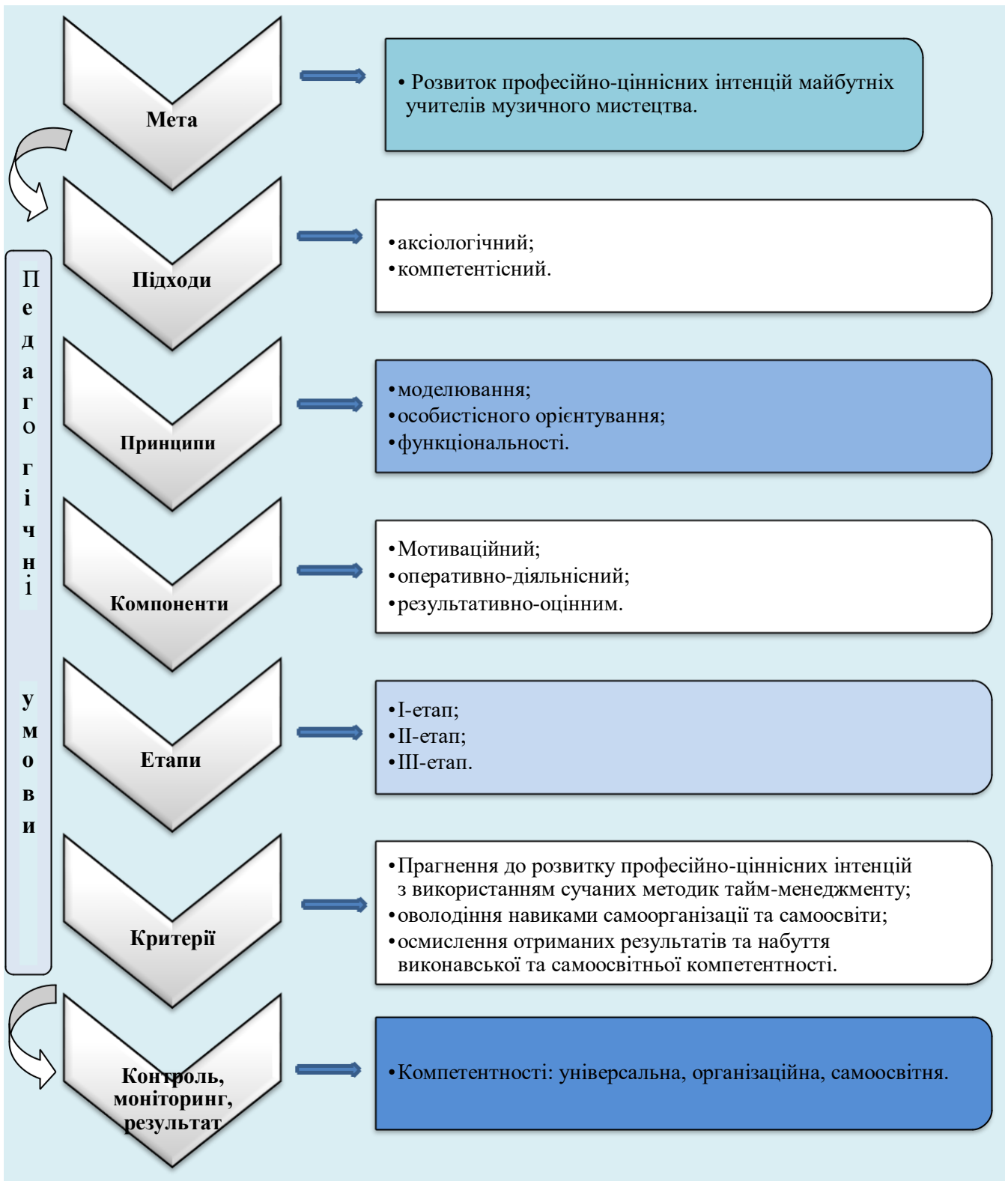

Рис. 5. Модель технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва.

Еспериментальною роботою було охоплено 88 студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з професійною кваліфікацією – вчитель музичного мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка. Виходячи з таких позицій, було здійснено низку опитувань, анкетувань та тестувань майбутніх учителів музичного мистецтва. Узагальнення отриманих на констатувальному етапі даних дозволило виявити рівні розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва: високий, середній, низький.

Апробація розробленої нами моделі технології тайм-менеджменту здійснювалася у перебігу трьох етапів експерименту.

Завданням першого етапу стала діагностика компетентностей в галузі тайм-менеджменту. На заняттях використовували такий метод:

Метод для визначення пріоритетів серед списку всіх поточних дій запропонував президент США Дуайт Девід Ейзенхауер. Він здійснюється за допомогою градації задач стосовно їхньої терміновості та важливості як у *Таблиці 1* (див. додаток А).

Завданнями другого етапу стало: виокремлення часу як якості його ціннісного пріоритету та створення інтелектуально-часового середовища у рамках курсів «Спеціальний інструмент» та «Арт-менеджмент».

Передбачалося, що іманентно у свідомості присутні певні інтенції щодо роботи над твором, які зумовлені як цінностями, потребами, так і самооцінкою, а отже, самоцінністю себе, своїх можливостей та уявлень щодо власної виконавської компетентності.

Аналіз отриманих результатів показав, що у 46% студенти на першу сходинку ставлять позицію «обговорення твору з педагогом (інтерпретаційний план)»; 38% – «аналіз власних можливостей». По 8% обрали сходинки «ескізний розбір образу»; «розширення художньої теоретичної бази». Щодо останньої позиції, то переважна кількість досліджуваних поставило на

останню сходинку – «самоаналіз виконання». Результати висвітлено у Таблиці 2 (див. додаток Б).

Вважаємо за потрібне підкреслити той факт, що на усіх етапах експерименту пріоритетним для студентів залишається мотив «набуття професійних умінь і навичок», що свідчить про бажання студентів розвиватися, вдосконалювати свою професійну майстерність.

На заняттях з «Арт-менеджменту» використовувалася *ділова гра*. Нами враховано, що ігрові методи наближують процес навчання до реальних умов професійної діяльності. У процесі гри студенти набувають досвід планування та контролю, усвідомлюють ціннісні фактори часу. Це полегшує проєктування та прогнозування результативності навчання і мотивує студентів на набуття глибоких знань та практичного досвіду, які сприяють адаптації майбутніх спеціалістів до умов професійної діяльності.

Завданням третього етапу стала дослідна перевірка умінь тайм-менеджменту. Аналізуючи шкалу оцінки сформованості морально-етичних

якостей студентів за результатами експертних оцінок ми отримали такі результати. У більшій мірі проявляються наступні якості: розуміння поставлених творчо-виконавських задач 46,4%, здатність до зосередження виконання твору 50%; пунктуальність, організованість у процесі роботи над твором 42,9%; розуміння спрямованості засобів музичної виразності на розкриття морального змісту 42,9%; організованість, зібраність, активність в умовах підготовки до відповідального заходу 42,9 %.

Наприкінці кожного етапу проводився діагностичний зріз за визначеними критеріями. За даними прикінцевого зрізу перевірки рівнів розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва у студентів експериментальних та контрольних груп виявлено позитивну динаміку, але у студентів експериментальної групи вона була інтенсивнішою.

Отже, можна стверджувати, що розвиток професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва позитивно змінюється за умов використання розробленої нами моделі технології тайм-менеджменту. Так, мотиваційний компонент досліджуваного феномену обраховувався за сумою високого та середнього рівнів (90,2% студентів). Формування оперативно-діяльнісного компоненту відбувалося більш успішно, його сумарний результат – 92,7%. За результативно-оцінним компонентом теж відбулися значні позитивні зміни (за сумою двох рівнів – 89,1% студентів).

Для отримання вірогідних значень нами було застосовано декілька методів математичної статистики, що дозволило підтвердити ефективність запропонованої методики. За кожним з показників відповідних критеріїв було підсумовано кількісні значення та якісні характеристики, виявлені кінцеві результати, які вказали на високий рівень розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутнього вчителя музичного мистецтва за умов використання тайм-менеджменту. Про динаміку зростання рівнів розвитку професійно-

ціннісних інтенцій майбутнього вчителя музичного мистецтва свідчать кількісні дані, подані в *Таблиці 3* (див. додаток В).

Таким чином, проведене експериментальне дослідження підтвердило ефективність запропонованої технології тайм-менеджменту.

Висновки до другого розділу

У дослідженні розроблено, обґрунтовано та експериментально перевірено технологію тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва. Розроблено модель вказаної технології, конкретизовано компоненти (мотиваційний, оперативно-діяльнісний, результативно-оцінний), принципи (моделювання, особистісного орієнтування, функціональності), підходи (аксіологічний, компетентнісний), визначені умови, методи та форми професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва.

Визначено, що технологія тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва є єдністю організаційної форми педагогічної системи, яка веде до самостійної діяльності того, хто навчається з освоєння технології і методів тайм-менеджменту. Виявлено, що час і розвиток професійно-ціннісних інтенцій взаємообумовлені (ущільнення, оптимізація першого тягне за собою інтенсифікацію другого, і навпаки).

Результати дослідження сформованості професійно-ціннісних інтенцій та їх динаміки у процесі фахового навчання показує можливість педагогічного впливу на їх формування через такі чинники: врахування кластерів ціннісних інтенцій, що охоплюють прагнення досягнути цінності мистецтва і культури; потребу реалізації особистісно-творчих цінностей; об'єктивацію цінності самореалізації у професійній діяльності в обраному пріоритетному виді художнього виконавства.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У даному дослідженні на підставі використання технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва розроблені наукові положення, які є внеском у розвиток професійної освіти здобувачів вищої мистецької освіти. Запропонована технологія тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій, враховує системний, компетентнісний та особистісно орієнтований підходи в практико-орієнтованій діяльності. Їх практичне впровадження в освітній процес підготовки студентів у закладах вищої мистецької освіти забезпечує підвищення якості освіти, що підтверджує ефективність запропонованої технології.

Істотним є розкриття дефінітивного статусу часу в гуманітарних науках, його характеристик: - ущільнення часу за рахунок насичення його інформаційної місткості; - ретроспективи педагогічної проблеми темпової організації освіти і самоосвіти; - ритмічних характеристик людини; - закону економії часу; - наукової організації праці та самоосвітньої діяльності; - особливостей розумових і пізнавальних процесів майбутніх учителів музичного мистецтва; - характеристики структури та змісту технології тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх вчителів музичного мистецтва, яка враховує вільний час, режим праці та відпочинку, динаміку працездатності.

Здійснено термінологічний аналіз розглянутих понять «професійно-ціннісні інтенції» і «тайм-менеджмент», представлені їх сутнісні характеристики, що включають: цільову спрямованість, завдання, функції, мотиви, знання, вміння, навички, структуру, зміст, рівні, чинники, критерії, умови, організацію, контроль.

Визначено, що технологія тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутніх учителів музичного мистецтва

характеризується: - самостійним свідомим плануванням і економним витрачанням часу; - раціональною послідовністю доцільних прийомів, способів, методів і технологій тайм-менеджменту; - ціннісним ставленням до часу, встановленням психологічно і об'єктивно ефективної темпоритміки розвитку професійно-ціннісних інтенцій; - мобілізацією особистісних інтелектуально-пізнавальних зусиль в потрібний момент; - збереженням працездатності протягом усієї діяльності; - передбаченням результатів і необхідного коригування роботи під час її виконання; - критичним аналізом і самоконтролем процесів і результатів роботи.

Виявлена ефективність витрачання часу на розвиток професійно-ціннісних інтенцій, що передбачає рефлексію з приводу відправного моменту діяльності, виконання її до кінця, правильності її організації, використання часу повністю, небажаність відступів від наміченого, відволікаючих моментів, перенесення на інший день невиконаної роботи. Перетворення, творення та інформаційне множення часу студентів тягне за собою його пізнавальне творче зростання і як наслідок – задоволення процесом і результатом самоосвіти. У свою чергу задоволеність повідомляє імпульс подальшому особистісному і професійному зростанню майбутніх фахівців спеціальності

25 Музичне мистецтво у ЗВО, формування індивідуальної культури тайм-менеджменту у розвитку професійно-ціннісних інтенцій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Артюхов А.И. Человек и интенция сверхчеловека. <https://cybrleninka.ru/articleZn/chelovek-i-intentsiya-sverhcheloveka.>, 2017, с. 291-295
2. Архангельский Г. Лукашенко М., Телегина Т, Бехтерев С. Тайм-менеджмент. Полный курс: учебное пособие. Москва: Альпина Паблшер, 2012, с. 311
3. Архангельский Г. Организация времени: от личной эффективности к развитию фирмы. М.: АйСТ-М, 2013. с. 190
4. Бабчинська О. Шляхи підвищення ефективності роботи підприємства за допомогою тайм-менеджмента. *«Молодий вчений»*. 2015, 12 (27). с. 112-115
5. Басва Л.В. Ценности изменяющегося мира. Экзистенциальная аксеология истории: Монография. Астрахань, 2004. с. 275
6. Балашова Ю. В. Педагогічні умови формування економічної культури майбутніх офіцерів-прикордонників. (Автореф. дис. канд. пед. наук), Національна академія Прикордонних військ України імені Богдана Хмельницького, Хмельницький. 2002.
7. Вронский А. Как управлять своим временем. Ростов на Дону : Феникс, 2011. с. 224
8. Гарванова М., Гарванов, И. Исследование ценностей в современной психологии. Современная психология : материалы III Междунар. науч. конф. (г. Казань, октябрь 2014 г.). — Казань : Бук, 2014. — С. 5-20. — URL: <https://mluch.ru/conf/psy/archive/156/6339>
9. Горбачев А. Тайм-менеджмент. Время руководителя: 24+2. М. : ДМК-пресс, 2012. с.128
10. Горизонт духовності виховання: колективна монографія / The Horizon of Spirituality of Education: collective monograph. Уклали й підготували Йонас Кевішас та Олена Отич. Вільнюс: Žuvėdra, 2019. — 584 с. Зусиллями українських та литовських учених проаналізовані проблеми гуманізації демократичної культури людини і суспільства в контексті духовної спадщини нації та глобалізації світу (І. Бех, Й. Кевішас, М. Кириченко, Р. Кодратене, О. Отич, А. Растрігіна, П. Саух, В. Хайруліна та ін.).
11. Гуссерль Э. Феноменология. *Статья в Британской энциклопедии [перевод, предисловие и примечания В. И. Молчанова], Журнал «Логос», 1, 1991. 12-21.*
12. Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць / За матеріалами X Міжнародної науково-практичної

- конференції «Духовнокультурне виховання особистості в умовах входження людства в Епоху Культури» в рамках міжнародного проекту Д. Пола Шафера «Епоха Культури» (30 травня 2019 року, м. Київ); Ч. I / Гол. редактор Г. П. Шевченко. – Вип. 2 (89). – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. – 264 с.
13. Зайверт Л. Если спешишь – не торопись: новый тайм-менеджмент в ускорившемся мире: семь шагов к эффективности и независимости в использовании. М. : АСТ Астрель, 2007. с. 255
 14. Іваницька С. Б., Галайда Т.О., Толочій Р.М. Впровадження європейських методик тайм-менеджменту в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2018, 21. с. 288-292
 15. Колесов О.С. Тайм-менеджмент – управління часом. *Збірник наукових праць ВНАУ Серія: Економічні науки*, 2(53), том 3, 2011. с. 61-65
 16. Лукин А.Н. (Интенции сознания и духовная жизнь личности. *Социум и власть*, 2 (40) 2013. 93-96. <https://cyberleninka.ru/article/n/intentsiya-soznaniya-i-duhovnaya-zhizn-lichnosti>.
 17. Олексюк О.М. Розвиток духовного потенціалу особистості у постнекласичній мистецькій освіті : [монографія] видання 2 – перероблене та доповнене. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. с. 268
 18. Олексюк О.М. Художня інтерпретація в контексті герменевтичного дискурсу. *Виконавська інтерпретація та сучасний навчальний процес. Матеріали ТУ Всеукр. наук.-практ. конф. (Луганськ, 15-16 берез. 2012р.)*. — Луганськ: Вид-во ЛДІКМ, -340 с.
 19. Опанасюк О.П. Іntenціональність у просторі культури: мистецтвознавчий, культурологічний та філософський аспекти: монографія / Олександр Опанасюк ; видання 3-є, виправлене. – К. : Освіта України, 2020. – 472 с.
 20. Прентис С. Интегрированный тайм-менеджмент. – М.: Добрая книга, 2007. с. 145
 21. Реброва О.Є. Теоретичне дослідження художньо-ментального досвіду в проекції педагогіки мистецтва: [монографія]. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2013. 295 с.
 22. Риккерт Г. О системе ценностей. В А. Ф. Зотов (Ред.), *Науки о природе и науки о культуре*, 1998. с. 363-391
 23. Трейси Б. Результативный тайм-менеджмент: эффективная методика управлением собственным временем [пер. с англ. А. Евтеева]. М. : СмартБук, 2007. с. 79
 24. Сомик О. М. Класифікація цінностей у контексті детермінант економічної активності. *Evropsky casopis ekonomiky a managementu*, 5(4),

2019. Отримано з https://euiem.cz/wp-content/uploads/2019/eujem_2019_5_4/euiem_2019_5_4.pdf
25. Сонин В. А. Тест культурно-ценностных ориентаций: Дж. Таусенд, вариант Л. Г. Почебут. В *Психодиагностическое познание профессиональной деятельности*, 2004. с. 212-215 Получено из <https://vsetesti.ru/393/>
 26. Франкл В. Человек в поисках смысла: Сборник: Пер. с англ. и нем. / Общ. ред. Л. Я. Гозмана и Д. А. Леонтьева; вст. ст. Д. А. Леонтьева. — М.: Прогресс, 1990. — 368с: ил. — (Б-ка зарубежной психологии). Отримано з <https://www.psychologos.ru/articles/view/viktor-frankl>
 27. Халан И. С. Управление временем. [пер. с англ.]. СПб : ДИЛЯ, 2006. с. 96
 28. Щербакова А. И. Аксиология музыкального образования как инновационная педагогическая технология. *Педагогика, психология и образование: от теории к практике. Сборник научных трудов по итогам международной научно-практической конференции. Ростов-на-Дону, 2014. с.107*
 29. Allport, G. W. (1955). *Becoming; Basic Considerations for a Psychology of Personality*. New Haven: Yale University Press.
 30. Galiakberova, A. A. (2019). Conceptual Analysis of Education Role in Economics: The Human Capital Theory. *Journal of History Culture and Art Research*, 8(3), 410-421.
<http://kutaksam.karabuk.edu.tr/index.php/ilk/article/view/2256/1607>
 31. Inglehart, R. (2000). Culture and democracy. In: L. E. Harrison & S. P. Huntington (Eds.), *Culture matters: How values shape human progress* (pp. 80-97). NY: Basic Books.
 32. Hickman, R. (1994). A Student-Centered Approach for Understanding Art. *Art Education*, 47(5), 47-51. Retrieved from www.jstor.org/stable/3193500.
 33. Jacob, Pierre. (2014). "Intentionality", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Winter 2014 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL <<https://plato.stanford.edu/archives/win2014/entries/intentionality/>>. <https://plato.stanford.edu/archives/win2014/entries/intentionality/>
 34. Jadwiga Uchyla-Zroski *Wartosci edukacji muzycznej dzieci i mlodziezy w perspektywie tradycji i wspolczesnosci*. Uniwersytet Slaski w Katowicach, Wydzial Artystyczny, Cieszyn, 2016, 168 p.
 35. Rebrova, H. (2018). Evaluation criteria and indicators of future teachers of humanitarian specialties economic culture. *The scientific heritage*, 27(2), 27-31. Retrieved from <http://tsh-journal.com/wp-content/uploads/2018/10/VQL-2-No-27-2018.pdf>
 36. Rokeach, M. (1973). *The nature of human values*, Free Press, 1973. 438
<https://psycnet.apa.org/record/2011-15663-000>

37. Froyd, J., & Simpson, N. (2010). Student-Centered Learning Addressing Faculty Questions about Studentcentered Learning. Transforming.. Undergraduate Education in Science, Technology, Engineering and Mathematics. Washington. Получено из <http://ccliconference.org/files/2010/03/Froyd^tihgglK^ILeannng.pdf>
38. Fanghanel, J. (2009). Going Public with Pedagogical Inquiries: SoTL as a Methodology for Faculty Professional Development. Teaching & Learning Inquiry: The ISSOTL Journal, 1(1), 59-70. Retrieved from www.jstor.org/stable/10.2979/teachleaminqu.1.1.59
39. *Fromm E.* (1973). The anatomy of human destructiveness. New York: Holt, Rinehart and Winston.

ДОДАТКИ

Додаток А

Таблиця 1 «Матриця Ейзенхауера»

Необхідно розподілити кожну задачу у відповідну їй клітинку таблиці:

Важливість\ Терміновість	не терміново	терміново
важливо	запланувати час виконання задачі та виконати її особисто	одразу самостійно виконати
не важливо	не робити, відкинути	делегувати задачу компетентній особі

Додаток Б

Таблиця 2 «Культура використання часу»

Одне із завдань на ранжування висвітлювало професійно-ціннісні інтенції у творчо-виконавському процесі, його організації. Пропонувалося проранжувати (прописати етапність за важливістю дій) наступні позиції-етапи роботи над музичним твором: а) детальний аналіз засобів виразності; б) вивчення тексту напам'ять; в) ескізний розбір образу; г) детальний глибокий розбір образу; д) самоаналіз виконання; е) аналіз власних можливостей; ж) розширення художньої теоретичної бази; з) обговорення твору з педагогом (інтерпретаційний план); и) аналіз драматургії твору.

Позиції-етапи роботи над музичним або хореографічним твором	Етапність за важливістю дій 1 позиція
детальний аналіз засобів виразності	0%
вивчення тексту напам'ять	0%
ескізний розбір образу	8%
детальний глибокий розбір образу	0%
самоаналіз виконання	0%
аналіз власних можливостей	38%
розширення художньої теоретичної бази	8%
обговорення твору з педагогом (інтерпретаційний план)	46%
аналіз драматургії твору	0%

Додаток В

Таблиця 3 «Про динаміку зростання рівнів розвитку професійно-ціннісних інтенцій майбутнього вчителя музичного мистецтва (констатувальний і формувальний зрізи, %)»

Складові	Рівні	Констатувальний експеримент		Після проведення формувального експерименту (підсумковий зріз)	
		КГ	ЕГ	КГ	ЕГ
Мотиваційний	В	31,3	30,5	32,5	57,3
	С	32,5	34,1	35	32,9
	Н	35,4	34,2	31,5	8,8
Оперативно-діяльнісний	В	23,8	24,4	31,3	62,2
	С	46,3	47,6	48,8	30,5
	Н	31	28,9	20,9	8,3
Результативно-оцінний	В	8,8	8,6	17,5	42,7
	С	40	40,2	50	46,4
	Н	52,2	52,3	31,5	10